

Odpowiedzi kandydata na Prezydenta Miasta Gdańska pani **Aleksandry Dulkiewicz**

Koalicyjny Komitet Wyborczy Koalicja Obywatelska

odpowiedź wysłana w dniu: 28 marca 2024

1. Jakie Pani/Pan widzi problemy w funkcjonowaniu gdańskich organizacji pozarządowych? Jakie widzi Pani/Pan kluczowe wyzwania, które stoją przed organizacjami?

W Gdańsku działa ponad 1000 organizacji pozarządowych oraz wiele grup działań nieformalnych, które włączają się w działalność obywatelską. W zależności od tematyki, którymi dana organizacja się zajmuje, dostrzegamy różne wyzwania. Do powtarzających się zagadnień należą kwestie finansowania nieobowiązkowych, formalności i elastyczność w pozyskiwaniu środków publicznych oraz zagadnienia lokalowe. Organizacje, które zajmują się działalnością specjalistyczną, np. w zakresie pomocy społecznej lub zdrowia, zwracają uwagę na kwestie rosnących kosztów zatrudnienia pracowników oraz utrzymania infrastruktury.

Naszym celem od wielu lat jest diagnozowanie i odpowiadanie na te potrzeby. Jesteśmy w stałym dialogu z organizacjami poprzez Gdańską Radę Działalności Pożytku Publicznego oraz Centrum Dolna Brama, gdzie funkcjonuje referat współpracy lokalnej i innowacji społecznych, którego praca dedykowana jest wspieraniu działalności trzeciego sektora w Gdańsku.

Udało nam się już wiele osiągnąć. Środki na realizację zadań przez organizacje pozarządowe wzrosły w tegorocznym budżecie do rekordowej kwoty 120 mln. zł. Kontynuujemy umowy użyczenia lokali na działalność organizacji pozarządowych. Uruchomiliśmy Centrum Dolna Brama, remontujemy Pałac Ślubów oraz planujemy kolejne miejsca, które będą mogły pełnić rolę centrum organizacji pozarządowych w różnych częściach miasta. Tam, gdzie to możliwe staramy się upraszczać formalności związane z pozyskaniem środków na działania. W kwestiach dyskusyjnych, korzystamy z możliwości prowadzenia dialogu ze środowiskiem, np. z inicjatywy organizacji pozarządowych uruchomiliśmy zespół dialogu obywatelskiego ds. lokali użytkowych.

2. Czy zamierza Pani/Pan podjąć działania mające zwiększyć środki na realizację zadań realizowanych przez organizacje, a jeżeli tak to w jakim terminie?

Możliwości wspierania działalności pozarządowej przez gminę zawsze zależą od jej możliwości finansowych. Problemy finansowe, które dotknęły organizacje w związku z inflacją czy podwyższeniem wynagrodzenia minimalnego dotknęły również samorząd gdański. Utrata dochodów spowodowana wprowadzeniem przez rząd Prawa i Sprawiedliwości tzw. polskiego ładu wyniosła 800 mln zł.

Zadania obowiązkowe są i muszą być na szczycie listy priorytetów, ponieważ ich realizacja zabezpiecza najbardziej wrażliwe osoby z gdańskiej społeczności, często w codziennym funkcjonowaniu.

Widzimy jednak wyzwania społeczne, które w ramach zadań własnych gminy traktujemy priorytetowo. Należą do nich m.in. profilaktyka zdrowotna, rozwój społeczności lokalnych czy wspieranie oddolnej działalności mieszkańek i mieszkańców.

W związku z tym zwiększyliśmy w roku 2024 środki również na realizację takich zadań jak:

- Program Ochrony Zdrowia Psychicznego z 3,3 mln w roku 2023 na 4,3 mln w roku 2024 i zostanie zwiększony o kolejny 1 mln zł. Do 5,3 mln. z uwagi na ogromne potrzeby społeczne.
- Domy i kluby sąsiedzkie: rok 2022 - 1,85 mln.; 2023 – 2 mln., a 2024 – 3,1 mln.
- Gdańskie fundusze: 2022 – 740 tys.; 2023 – 890 tys; 2024 – 1,37 mln.

Co istotne, zaplanowano nowe zadanie w ramach obszaru „działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych” o nazwie oddolne inicjatywy organizacji pozarządowych, z budżetem 200 tys zł. Została ona wprowadzona w wyniku propozycji przekazanej przez organizacje pozarządowe w trakcie warsztatów poświęconych przygotowaniu Programowi Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

3. Czy w Pani/Pana planach jest kontynuacja budowy sieci? Jaki powinien być ich poziom finansowania w odniesieniu do instytucji miejskich, np. procentowo?

W moim przekonaniu istnieje różnica pomiędzy działaniami domów i klubów sąsiedzkich, a jednostek miejskich. Celem działania domów i klubów jest organizowanie społeczności lokalnej i mobilizowanie jej do samopomocy, wymiany usług i tworzenia przestrzeni współdziałania. Wiemy, że niezbędne do tego jest

miejsce i animatorzy/organizatorzy i zespół wolontariacki. Organizacje pozarządowe, które chcą zajmować się taką działalnością, pozyskują środki z miasta na prowadzenie domu/klubu, w ramach projektów na inne działania realizowane w tych przestrzeniach oraz z innych źródeł publicznych, sponsorskich lub odpłatnych, a także ze środków rad dzielnic.

Zależy mi na rozwoju tej sieci i stopniowym poprawianiu jakości infrastruktury domów sąsiedzkich. Dlatego w ramach rewitalizacji wyremontowane zostały domy sąsiedzkie na Biskupiej Górcie i Oruni, a teraz czekamy na oddanie kolejnego na Chełmie. Remontujemy też Pałac Ślubów we Wrzeszczu. Ponadto wybudowaliśmy Centrum Aktywności Lokalnej na ul. Wadowickiej, gdzie mieści się dom sąsiedzki. Planujemy też budowy remonty kolejnych budynków na Osowej, na Jasieniu oraz w Oliwie, które jako w formule Centrum Aktywności Lokalnej będą łączyć różne funkcje i usługi społeczne. Konsekwentnie zwiększamy budżet na działalność domów i klubów sąsiedzkich

4. Jakie wg Pani/Pana powinno być zaangażowanie Miasta w zapewnienie miejsca do działania organizacjom realizującym zadania publiczne?

Moim zdaniem te organizacje pozarządowe, które realizują zadania ważne z punktu widzenia mieszkanki i mieszkańców ze środków własnych lub pozyskują je z zewnątrz powinny mieć możliwość skorzystania z lokali gminnych.

Biorąc pod uwagę zapotrzebowanie, dostępność infrastruktury i jej jakość, uważam, że powinniśmy zachęcać organizacje do korzystania z przestrzeni w centrach organizacji pozarządowych. Takie miejsca jak Centrum Dolna Brama, Centrum Organizacji Pozarządowych przy ul. Wita Stwosza czy lokalne wersje w domach i klubach sąsiedzkich. Uważam, że w miarę możliwości powinniśmy rozwijać tę sieć na różne dzielnice.

Są też organizacje specjalistyczne, np. zajmujące się pomocą społeczną lub zdrowiem, które mają określone wymagania lokalowe i lokalizacyjne. One oczywiście nie zawsze mogą realizować swoją działalność w formule Centrum. Musimy na te szczególne potrzeby odpowiadać.

5. Czy mają Państwo konkretne pomysły na zwiększenie dostępu gdańskich organizacji pozarządowych do obiektów (np.: szkoły, Gdański Archipelag Kultury) i przestrzeni publicznej oraz ułatwienie organizacji wydarzeń i działań społecznych?

Instytucje miejskie coraz bardziej otwierają się na współpracę z NGO. Główne instytucje, jak ECS, czy Dolna Brama (prowadzona przez Urząd Miejski), Gdański Teatr Szekspirowski, czy Gdański Archipelag Kultury i IKM mają określone zasady współpracy z organizacjami pozarządowymi. Będziemy wspierać rozwój tego sposobu działania.

6. Czy wspiera Pan/Pani przekazywanie doświadczonym organizacjom lokali/budynków na np. 50 lat w użytkowanie wieczyste oraz umożliwienie prowadzenia działalności gospodarczej w tych lokalach ?

Faktycznie są w Gdańsku organizacje o kluczowym znaczeniu dla mieszkanki i mieszkańców Gdańska, które wnosząc duży, stabilny wkład społeczny i finansowy, mogą liczyć na duże wsparcie infrastrukturalne. Takimi przykładami są działki przekazane Hospicjum im. Księdza Dudkiewicza, które uruchomiło Centrum Opieki Wytchnieniowej czy Towarzystwo im. Św. Brata Alberta, które buduje schronisko dla osób w kryzysie bezdomności. Inne przykłady to fundacja Wspólnota Gdańska i Gdańska, która wyremontowała i uruchomiła Oliwski Ratusz Kultury, czy Fundacja Innowacji Społecznej, która wyremontowała i uruchomiła hotel So Stay. To tylko kilka przykładów organizacji, które pozyskały środki na rozwój infrastruktury i działalności społecznej w Gdańsku.

Podsumowując, przekazanie infrastruktury na tak długi okres lub na własność organizacjom pozarządowym musi być rozpatrywane indywidualnie i musi się wiązać z pozyskaniem przez organizację środków infrastrukturalnych i realizacją kluczowych dla mieszkańców usług.

7. Funkcjonowanie w organizacji pozarządowej wiąże się z wieloma wymaganiami wynikającymi z przepisów prawa i obowiązków nakładanych na organizacje z tego zakresu, np. księgowość.

Jakie wg Pani/Pana powinno być wsparcie dla organizacji w tym zakresie udzielane przez Miasto?

Miasto zleca prowadzenie Gdańskiego Centrum Wsparcia Organizacji Pozarządowych dwóm NGO'som, na co przekazuje 150 000 zł rocznie. Organizacje prowadzące Centrum oferują doradztwo księgowo, prawne i inne potrzebne przedstawicielom NGO.

- 8. W większości miast metropolitalnych organizacjom pozarządowym poświęcona jest oddzielna strona www prowadzona przez Miasto. W Gdańsku informacje dla organizacji są rozproszone po całej stronie. W opinii organizacji jest to nieczytelne i utrudnia współpracę z Miastem
Czy w przypadku wygranej zmieni Pani/Pan to i w jakim terminie, czy uważa, że obecne rozwiązanie w zakresie informowania organizacji jest wystarczające?**

Stopniowo poprawiamy funkcjonowanie miejskiego serwisu gdansk.pl Obecnie opracowaliśmy tam nową wirtualną przestrzeń dedykowaną aktywnościom klubów seniora. Niezmiennie jesteśmy otwarci na kolejne, ciekawe pomysły w tym zakresie.

- 9. W jakie wyzwania społeczne zamierza Pani/Pan się szczególnie angażować? Co może się poprawić dzięki podejmowanym działaniom?**

Przed nami wiele wyzwań związanych ze zmianami kulturowymi, demograficznymi i klimatycznymi. Po pierwsze obecnie największym wyzwaniem jest kwestia zdrowia psychicznego i profilaktyki zdrowotnej, przeciwdziałanie chorobom cywilizacyjnym. Po drugie to wspieranie społeczeństwa obywatelskiego, zdolnego do mobilizacji przy największych wyzwaniach. W kończącej się kadencji bez wielkiego ruchu obywatelskiego nie udało by się zabezpieczyć tysięcy seniorów, mieszkańców Gdańska w obliczu pandemii i uchodźców wojennych przybyłych po ataku Rosji na Ukrainę. W związku z tym dalej będziemy wspierać tworzenie i rozwój wspólnot lokalnych w oparciu o centra aktywności lokalnej, domy i kluby sąsiedzkie, centra organizacji pozarządowych. W kolejnej kadencji będziemy rozwijać współpracę z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się kwestiami ekologicznymi, w zakresie edukacji ekologicznej, czy bioróżnorodności. Nie zapominamy o sektorze kultury i sportu. Z kolei zmiany demograficzne oraz dążenie do równego traktowania wymagają od nas także działania na rzecz deinstytucjonalizacji oraz wspierania aktywności przez całe życie.

- 10. Czy jest Pani/Pan zaangażowana/y w działalność organizacji pozarządowych? Jeżeli tak Jeżeli tak, to w jakich i jakie role Pani/Pan tam pełni, czym się konkretnie zajmuje?**

Jestem wolontariuszką od czasów szkoły średniej. Angażuje się w różne projekty o charakterze społecznym, historycznym, czy kulturalnym. Jako młoda osoba odpowiadałam m.in za obsługę pobytu Jana Nowaka-Jeziorańskiego w Gdańsku, ale również pomagałam w biurze prasowym podczas wizyty Jana Pawła II w Sopocie. Pomagałam też przy Areopagu Gdańskim. Praca prezydenta nie daje mi wiele czasu na takie aktywności, ale w kalendarzu mam niezmiennie miejsce na prowadzenie aukcji i osobistej zbiórki w czasie Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Jestem również regularnie wolontariuszką Hospicjum ks. Dutkiewicza i kwestuję na cmentarzach, wspieram te organizację jak tylko mogę.

- 11. Jak Pani/Pan rozumie, definiuje takie pojęcia jak zasada pomocniczości, trzeci sektor, działalność pożytku publicznego?**

Zasada pomocniczości w swojej istocie mówi o tym, że społeczność rozwiązuje sama, w zgodzie ze swoimi potrzebami. Władza publiczna wyższego rzędu ma za zadanie wspierać te działania, a nie je przejmować czy organizować samodzielnie. Na poziomie samorządu oznacza to moderowanie dialogu, w celu znalezienia optymalnych rozwiązań godzących potrzeby i możliwości naszej miejskiej wspólnoty. Stąd tak duże zaangażowanie w dialog w Gdańsku. Każdy z istotnych programów społecznych miejskich miasta jest opracowywany we współpracy ze społecznością, np. Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Program Mieszkalnictwa Społecznego, Program Bezpieczeństwa Ekonomicznego, Program Ochrony Zdrowia Psychicznego. Tak działa to także w przypadku Modeli Integracji Imigrantów i Imigrantek oraz na rzecz

równego traktowania. Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest w tym zakresie kluczowa, a wiedza i doświadczenie, jakie wnoszą niezbędne do zaspokojenia potrzeb naszych mieszkanki i mieszkańców.